

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Enklare redovisning (SOU 2008:67)

Rikssarkivet avgränsar sitt yttrande till att lämna synpunkter på avsnittet 4.3.8 Överväganden och förslag, som berör arkivfrågor.

Sammanfattning

Rikssarkivet vänder sig inte emot utredningens strävan till förenkling för företagen och en höjning av gallringseffektiviteten, men anser att förslagets möjligheter och konsekvenser i dessa delar inte har belysts på ett adekvat sätt. Av utredningens direktiv framgår att uppdraget i denna del ska redovisas senast den 1 juni 2009. Rikssarkivet anser att utredningen borde ha avvaktat med att behandla arkivfrågorna till dess p.g.a. pågående överväganden inom EU och nationellt föreslagna förändringar som bör analyseras i sammanhanget.

4.3.8.1 Former för bevarande av räkenskapsinformation

Rikssarkivet delar utredningens förslag att en huvudregel bör vara att räkenskapsinformation bevaras i den form den mottogs eller sammanställdes, eftersom ett sådant bevarande ökar bevisvärdet. Utredningen föreslår dock att informationen i sin ursprungliga form ska få förstöras efter tre år och motiverar tidsfristen med möjligheten att fatta omprövningsbeslut enligt taxeringslagen. Rikssarkivet anser att utredningens motivering kan komma att ifrågasättas. Artikel 237 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG) bemyndigar kommissionen att senast den 31 december 2008 lägga fram en rapport om ändring av villkoren för elektronisk fakturering för att eventuell framtida teknisk utveckling ska beaktas. Utredningen om sambandet mellan beskattning och redovisning har nyligen avlämnat sitt slutbetänkande (SOU 2008:80), vilket behandlas inte kan förutses när det gäller synen på detta samband i framtiden. Utredningen om revisorer och revision har nyligen föreslagit (SOU 2008:32) ett avskaffande av revisionsplikten för 96 % av företagen, som kan tänkas få konsekvenser för behoven av kontroll i vid mening vilken torde underlättas av ett bevarande i ursprunglig form.

Utredningen synes även anse att konkursförvaltare bör ges en vidare möjlighet att förstöra räkenskapsinformation i ursprunglig form efter överföring p.g.a. kostnaderna att förvalta redovisningssystem och datorer, även om inga konkreta förslag om detta lämnas. Rikssarkivet ifrågasätter dock utredningens syn att de enda alternativen är att förvalta utrustningen eller att skriva ut räkenskapsinformationen på papper. Enligt Rikssarkivet är ett annat alter-

2008-10-08

Dnr RA 04-2008/2757

Er ref: Ju2008/5460/L1

nativ att exportera den digitala räkenskapsinformationen och bevara den i sådan form enligt huvudregeln. En sådan export sker sedan länge när ett företag byter redovisningssystem och importerar informationen till sitt nya system. Räkenskapsinformationen kan även bevaras i en systemberoende form utan att importeras i ett annat redovisningssystem.

4.3.8.2 Arkiveringstiden

Riksarkivet ifrågasätter även utredningens motivering för en förkortning av arkiveringstiden från tio till sju år, eftersom sambandet mellan beskattning och redovisning är föremål för överväganden. Dessutom är det enligt Riksarkivet tänkbart att revisionspliktens eventuella avskaffande motiverar en tioårig arkiveringstid p.g.a. regeln om preskription av skattebrott efter tio år, under förutsättning att sambandet mellan beskattning och redovisning bibehålls.

Enligt Riksarkivet kan även utredningens problembeskrivning; ”de svällande arkivmassorna som företagen tvingas ta hand om”, ifrågasättas när nu e-fakturering alltmer införs. Utredningens eget förslag om överföring av räkenskapsinformation i annan form och förstöring av den ursprungliga formen efter tre år är dessutom i ett sådant perspektiv kontraproduktivt, eftersom det bidrar till att ”problemet” består.

4.3.8.3 Gallring av uppgifter i verifikation

Riksarkivet ställer sig även tveksamt till utredningens konstaterande att det är ”närmast självklart att information av typen företagslogotyp, personliga hälsningar och reklam inte utgör räkenskapsinformation och därmed kan rensas bort”. Riksarkivet anser tvärt emot att sådana uppgifter ibland kan vara värdefulla för att klargöra en redovisningstransaktions verkliga ursprung. Enligt Riksarkivets mening bör förfarandet analyseras i skenet av brottsbalkens bestämmelse om undertryckande av urkund och betänkandet SOU 2007:92 Urkunden i tiden – en straffrättslig anpassning, med förslag om ett moderniserat urkunds-begrepp. Därutöver pågår arbete inom EU Expert Group on E-invoicing som bl.a. belyser arkivfrågor och kraven på garanti för ursprunglig äkthet och informationsinnehållets integritet hos e-fakturer (Status report from the Expert Group on e-Invoicing – 12/06/08), som kan komma att tydliggöra kraven i sammanhanget.

Beslutande i detta ärende har varit riksarkivarie Tomas Lidman. Närvarande vid den slutliga handläggningen har varit arkivrådet Per Jansson, enhetschefen Britt-Marie Östholm och förste arkivarie Håkan Lövblad, föredragande.

Tomas Lidman

Håkan Lövblad